BAHİS VE ŞANS OYUNLARI ÇERÇEVESİNDE CEZA HUKUKU SORUMLULUĞU

CRIMINAL RESPONSIBILITY IN THE FRAMEWORK OF BETTING AND GAMES OF CHANCE

Yunus Emre KOÇAK*

Özet: Bahis ve şans oyunları, küreselleşen dünyada internetin yaygınlık kazanmasıyla birlikte oldukça geniş bir kitle tarafından icra edilir hale gelmiştir. İnternete erişimin kolaylığı ve hızlılığı bahis ve şans oyunlarına olan ilgiyi ciddi manada artırmıştır. Bu kapsamda bahis ve şans oyunları ekonomisi gözle görülür şekilde büyümekte ve bahse konu bu büyümeye yasa dışı bahis ve şans oyunları oynanması eşlik etmektedir. Bahis ve şans oyunlarına dair ekonomik yönü bu denli güçlü değişim neticesinde hukuk düzeninin söz konusu fiillere müdahalesi ve bu müdahalenin sınırları tartışma konusu olmaya başlamıştır.

Bilhassa milletlerarası vasfa haiz bahis ve şans oyunu oynanmasına imkân tanıyan platformlar sayesinde dünyanın birçok ülkesindeki bireyler tarafından bu oyunlar rağbet görür olmuştur. Gelinen son noktada tüm dünya genelinde ülkeler mevzuatlarında bahis ve şans oyunlarına dair hukuki düzenlemeler yapma cihetine gitmektedir.

Türkiye, bahis ve şans oyunları konusuna farklı kanunlar içerisinde yer vererek gelişen ve büyüyen bu alana duyarsız kalmamıştır. Ülkemizde bahis ve şans oyunlarına katılım ancak devletin belirlemiş olduğu koşullar ekseninde mümkündür. Bu koşulları düzenleyen temel meri mevzuat 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Müşterek Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'dur. Bahse konu Kanun'un 5. maddesi ise bahis ve şans oyunu oynatma suçunu düzenlemektedir.

İkinci olarak 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun'da yine bahis ve şans oyunlarına dair düzenleme içermekte olup söz konusu düzenleme bahis oyunlarının ihale usulü çerçevesinde tüzel kişiler tarafında oynatılmasına ilişkin sınırlı bir alana dairdir.

Üçüncü olarak ise Türk Ceza Kanunu madde 228'den bahsedilebilir ki ilgili madde daha ziyade kumar oynanmasına ilişkin olup "kumar oynanması için yer ve imkân sağlama" kenar başlığını taşımaktadır. Bu noktada 7258 sayılı Kanun'un 5. maddesi ile arasında özel-genel norm ilişkisi mevcuttur.

* Avukat, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, av.yunusemre.llm@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4353-1296, Makale Gönderim Tarihi: 31.08.2021, Kabul Tarihi: 17.03.2022

Bahis ve şans oyunlarına dair hukuki müdahalenin tartışmalı konuları ise ekseriyetle ceza hukukuna dair hususlar olmuştur. Söz konusu hususlar içerisinde tartışmaların odak noktası ise bahis ve şans oyunlarının kumar kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu ve bahis ve şans oyunları ile kumarın ilişkisine dairdir. Bu kapsamda irdelenmesi gereken ikinci tartışmalı nokta bahis ve şans oyunlarının suç sistematiği açısından irdelenmesinde bilhassa maddi unsurlar ve hata başlığı altında yer alan bazı hususlara ilişkinidir. Son olarak ise bahis ve şans oyunları bağlamında ceza hukuku sorumluluğuna dair bazı tartışmalı noktalar mevcut olup gelinen noktada 25.08.2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'dan da bahsetmek gerekir.

Anahtar Kelimeler: Bahis, Şans Oyunları, İnternet, Hukuki Müdahale, 7258 sayılı Kanun

Abstract: With the widespread use of the Internet in the globalizing world, betting and games of chance have become practiced by a wide audience. The ease and speed of access to the Internet has significantly increased the interest in betting and games of chance. In this context, the economy of betting and games of chance is growing significantly and this growth is accompanied by illegal betting and gambling games. As a result of such a strong change in the economic aspect of betting and games of chance, the intervention of the legal order in these acts and the limits of this intervention have become a matter of discussion.

These games have been popular with individuals in many countries of the world, especially thanks to the platforms that allow betting and chance games with international qualifications. At the last point, countries all over the world go to make legal arrangements on betting and games of chance in their legislation.

Turkey has not remained insensitive to this developing and growing field by giving place to betting and games of chance within different laws. Participation in betting and games of chance in our country is only possible within the framework of the conditions determined by the state. The basic legal legislation regulating these conditions is the Law No. 7258 on the Regulation of Joint Betting and Chance Games in Football and Other Sports Competitions. Article 5 of the law in question regulates the crime of betting and playing games of chance.

Secondly, the Law No. 5738 on Making Fixed Probability and Joint Betting Games Based on Sports Competitions again includes a regulation on betting and games of chance, and the aforementioned regulation is about a limited area for playing betting games by legal entities within the framework of the bidding procedure.

Thirdly, it can be mentioned in article 228 of the Turkish Penal Code, which is more about gambling and has the title of "providing a place and opportunity for gambling". At this point, there is a special-general norm relationship between the 5th article of the Law No. 7258.

The controversial issues of legal intervention regarding betting and games of chance were mostly criminal law issues. Among these

issues, the focus of the discussions is on whether betting and games of chance can be considered within the scope of gambling and the relationship between betting and games of chance and gambling. In this context, the second controversial point to be examined is related to some matters under the heading of material factors and errors, especially in the examination of betting and games of chance in terms of criminal systematics. Finally, there are some controversial points regarding criminal law liability in the context of betting and games of chance, and it is necessary to mention the Decree No. 694 of 25/08/2017.

Keywords: Betting, Games of Chance, Internet, Legal Intervention, Law No. 7258

GİRİŞ

Globalleşen dünya ve hızla gelişen teknoloji ile birlikte bilhassa internetin, bilgisayarların ve tabletlerin yaygınlık kazanması ile kitle iletişim adeta yepyeni bir boyut kazanmıştır. İnternetin başını çektiği bu hızlı değişim süreci ekonomik suçlar açısında da bir dizi yeni ihlal modelline öncülük etmiştir.[1] Kaçınılmaz olarak bu yeni ihlal modelleri yeni hukuki düzenlemelerin yapılmasını zaruri kılmış ve bahse konu düzenlemeler ile bir dizi ceza hukuku sorumluluğu getirilmesi cihetine gidilmiştir.

Pek tabii bu yeni ihlal yöntemleri devlet mekanizmasına bir takım yeni sorumluluklar yüklemektedir. Bunlar; ihlallere dair hukuki mevzuat çalışmalarının yapılması, ihlallerin neler olduğu hususunda çerçevenin çizilmesi, ihlalin tespiti mekanizmalarının geliştirilmesi ve ihlal neticesinde soruşturma/kovuşturma aşamalarının yürütülmesi olarak sıralanabilir.[2]

İnternetin gelişmesine paralel olarak ekonomik suçlar alanında ön plana çıkan ihlal yöntemleri arasında ise bahis ve şans oyunları başı çekmektedir. Bu duruma ön ayak olan ise bilhassa dünya genelinde spor endüstrisinin devasa şekilde ve önü alınamaz biçimde büyümesidir. Bahse konu durum karşısında ciddi sayıda ulusal ve uluslararası şirket kurularak bireylere bahis ve şans oyunu oynama imkânı sunma-

1 Bu hususta internet suçlarına dair tarihsel gelişimi detaylıca incelemek için bkz. Ulrich Sieber, "Der Strafrechtliche Schulz des Information", Zeitschrift für Die Gesamte Strafrechtswissenschaft, Freiburg, 1991, C. 103, S. 3, s. 780-781.

2 Yener Ünver, "Türk Ceza Kanunu'nun ve Ceza Kanunu Tasarısı'nın İnternet Açısından Değerlendirilmesi", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, İstanbul, 2011, C. 59, S. 1-2, s. 62.

ya başlanmıştır. Bu kapsamda hızla gelişen bu alana devletler duyarsız kalamamış ve yerel mevzuatlarında bahse konu alanlarda hukuki düzenlemeler yapma cihetine gitmişlerdir. Ayrıca bu hukuki düzenlemeleri uluslararası iş birliği ile desteklemeye çalışmaktadırlar.

Çalışmada, ilk önce bahis ve şans oyunları kavramı hukuki vasfı ile izah edilecek, kumar ile ilişkisi ortaya konulacak ayrıca çok kısa olarak hukukun bahis ve şans oyunlarına müdahale gerekçelerine yer verilecektir. İkinci bölümde bahis ve şans oyunları ceza hukuku perspektifinde sistematik incelemeye tabi tutulacak ve sistematik incelemedeki sorunlu noktalar ayrıca irdelenecektir. İlgili sorunlu noktalar bilhassa Yüksek Mahkeme içtihatları ekseninde izah edilecektir. Son bölümde ise bahis ve şans oyunları bağlamında ceza hukuku sorumluluğuna dair tartışmalı konular ele alınacak ve değerlendirmelerde bulunulacaktır.

1. BAHİS VE ŞANS OYUNLARI KAVRAMLARI VE KUMAR İLE İLİŞKİSİ

1.1. BAHİS VE ŞANS OYUNLARI KAVRAMLARI

Çalışmanın konusunu teşkil eden ve aynı zamanda çalışmaya isim de veren bahis ve şans oyunlarına dair ceza-i sorumluluk hususu irdelenirken bahse konu oyunların kumar ile ilişkisini ortaya koymak hayati öneme sahiptir. Zira kumar bir üst başlık mahiyetinde olup bahis ve şans oyunlarını kendi kapsamı içerisine almaktadır. Ancak biz bu noktada ilk olarak bahis ve şans oyunları kavramlarına açıklık getirmeye gayret edecek, söz konusu oyunların kumar ile ilişkisini ise bir sonraki başlıkta ele alacağız.

Bahis kelimesi Türk Dil Kurumu sözlüğünde aynı ile; *"görüşünde veya iddiasında haklı çıkacak tarafa bir şey verilmesini kabul eden sözlü anlaşma"* olarak ifade edilirken; *şans oyunu "önceden ödeme yapılıp daha sonra şansa dayalı olarak para kazanılan piyango, loto, spor toto, at yarışı gibi oyunlar" şeklinde ifade edilmektedir.*[3]

Yukarıda zikredilen kavramlar dikkatle irdelendiğinde her iki kavram için de ortak olan bir kelime mevcuttur: Oyun. Bu hususa ilişin olarak Birleşik Krallık'ta hali hazırda yürürlükte olan mevzuat

[3] http://tdk.gov.tr (Erişim: 16.07.2021)

2005 tarihli Kumar Kanunu'dur (Gambling Act 2005). İlgili kanun ile bahis ve şans oyunları kavramları oyun kelimesi ekseninde ele alınmıştır. Bahse konu kanun, oyun fiilini herhangi bir ödülü kazanma gayesiyle bir şansa dayalı oyunun oynanması şeklinde tanımlamıştır.[4] Yine bu hususta Alman mevzuatı irdelendiğin de ise ilgili suç şans oyunu (Glücksspiel) kavramı ekseninde ele alınmıştır.[5]

Ülkemiz açısından bahis ve şans oyunları kavramlarının meri mevzuat ekseninde incelenmesi noktasında ilgili suçlara yer veren üç kanun karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan ilki olan 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Müşterek Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun söz konusu kavramlara ilişkin hiçbir açıklamaya gitmeksizin doğrudan 5. maddesi ile cezai sorumluluğu ele almıştır. Haliyle ilgili kavramlara dair bu kanunda bir düzenleme görememekteyiz.

Bahis ve şans oyunlarını düzenleyen ikinci meri mevzuat olan 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun ikinci maddesi ile birçok kavramın tanımına değinmiştir. Kaldı ki madde başlığı dahi tanımlar ismini taşımaktadır. Ancak çalışmanın öz bölümünde de ifade edildiği üzere bahse konu kanun bahis oyunlarının ihale usulü çerçevesinde tüzel kişiler tarafında oynatılmasına ilişkin sınırlı bir alana dairdir. İş bu sebepten ötürü yer verilen tanımlar başbayi, hasılat gibi şans oyunlarının tüzel kişilerce icranın sağlanması çerçevesinde olup ilgili kavramlara dair bir tanımla yapılması cihetine gidilmemiştir.

Son kertede ele alınacak meri mevzuat ise 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'dur. İlgili kanunun 228. maddesi konuyu ele almış ve kumar kavramına ilişkin bir tanım getirmiştir. Bahis ve şans oyunlarının kumarın bir alt başlığı olduğu düşünüldüğünde TCK'da yer alan ilgili düzenleme oldukça büyük bir öneme haizdir lakin kumar ile bahis ve

---

4 Cumhur Şahin, Ali Şahin Kılıç, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler – C. I – II, Ankara, 2020, Editörler. İzzet Özgenç-Cumhur Şahin-Faruk Turhan, 1. Bası, s. 1656.

5 Almanca mevzuat ekseninde şans oyunu kavramına dair detaylı bir inceleme için bkz. Adolf Schönke, Horst Schröder, Theodor Lenckner, Strafgezetzhbuch Kommentar, 27. Auflage, Verlag Beck C.H., München, 2007, s. 287.

şans oyunları kavramlarına dair detaylı inceleme bir sonraki bölümde yapılacağından ötürü burada bu hususta bir inceleme yapılmayacaktır.

TCK madde 228 ekseninde bahis ve şans oyunları kavramına dair asıl irdelenecek husus söz konusu kavramların tıpkı kumar gibi oyun kavramı ekseninde ele alınmasıdır. TCK'da 228. maddede yer verilen, *kazanç amacıyla icra edilen ve kar ve zararın talihe bağlı olduğu oyunlar* şeklindeki kumar tanımı[6] bahis ve şans oyunları içinde çerçeve metin niteliğine haizdir. İlgili tanım ekseninde hem bahis hem de şans oyunu kazanç amacıyla icra edilen aynı zamanda kazanmanın ve kaybetmenin kısmete bağlı olduğu *oyun* vasfındadır. İş bu oyun niteliği göstermektedir ki her ne kadar bahis ve şans oyunu gerek birbirlerinden farklı yönlere sahip olsalar gerekse de benzer özellikler sergileseler de en nihayetinde kumar kapsamındadırlar.

Unutmamak gerekir ki bahis ve şans oyunlardan kar elde etmek veya zarara muhatap olmak noktasında kişisel beceriler belli ölçüde etkili de olsa neticeyi belirleyen büyük ölçüde talih, kısmet faktörüdür.

1.2. BAHİS VE ŞANS OYUNLARI KAVRAMLARININ KUMAR İLE İLİŞKİSİ

Kumar birçok sosyal bilim alanının ortak çalışma alanıdır. Hukuk, sosyoloji, psikoloji, tıp zaman zamansa başkaca sosyal bilimler kumar hakkında çalışmalar yürütmektedir. Toplum tarafında olumsuz bir davranış biçimi olarak telakki edilen kumar aynı zamanda sosyal hayat için toplumsal düzenin bozucu nitelikte bir eylemdir. Kumarın bireyden başlayarak, aileye; aileden hareketle sosyal çevreye ve en nihayetinde topluma zarar veren bir yapısı mevcuttur. Zira kumar fiilinde bir taraf kazanırken bir taraf kaybetmektedir. Bu husus kumarın doğası gereği başka türlü tezahür edemez. İş bu kaybeden tarafta yer alan kişinin iç âleminde yaşadığı psikolojik gerilim, çevresine yansıttığı davranış biçimi bir tarafa düçar olduğu maddi kaybı telafi etmek için borç alma cihetine gitmesi gibi davranışlar bireysel ve sosyal açıdan kumarın sebep olduğu sorunların başlıcalarıdır.

---

6 Mehmet Emin Artuk, Ahmet Gökcen, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 18. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019, s. 142.

Kumar olgusunun ceza hukukuna dair bir yönünün bulunup bulunmadığı hususu ise tartışmalıdır. Buna karşın, kumar olgusuna ceza kanunlarının yer verdiği tarihsel süreç irdelendiğinde görülmektedir.[7]

Yasa koyucu, kumarın bireysel ve toplumsal zararlarının farkında olarak sebep olduğu zararların önüne geçmek ve genel ahlakı muhafaza etmek istemiştir. Bu gaye ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu m. 34'te kumar oynama fiilini kabahat olarak düzenlemiş; kumar oynanması için yer ve imkân sağlamanın sebep olduğu tehlikenin daha fazla haksızlık içermesi hasebiyle ise söz konusu fiilleri TCK madde 228 ile suç olarak düzenlemiştir.[8]

Kumar kelimesi Türk Dil Kurumu sözlüğünde aynı ile; "*ortaya para koyarak oynanan talih oyunu"* şeklinde ifade edilmiştir.[9] Yine TCK madde 228, 6. fıkrası ile kumara ilişkin bir tanım getirmiştir: "*Ceza Kanununun uygulanmasında kumar, kazanç amacıyla icra edilen ve kar ve zararın talihe bağlı olduğu oyunlardır*".[10]

Bahis, şans oyunu ve kumar; her üç kavram içinde ortak olan alan oyun kavramıdır. Her üç kavram içinde güdülen gaye kar sağlama amacıdır. Nitekim Yargıtay sigara kazanma gayesi ile oynana oyunların dahi kumar niteliğine sahip olduğu yönünde kararlar vermiştir.[11]

Kar sağlama hedefine gidilirken bahis ve şans oyunları kavramları için belli ölçüde kişisel tecrübe, bilgi, mukayese yeteneği gibi kavramlar ön plana çıkarken kumar içinse talih, kısmet gibi kavramlar ön plana çıkmaktadır. Ancak bu noktada unutmamak gerekir ki bahis ve şans oyunları için ön plana çıkan hususlar kazanma veya kaybetme hususunda belirleyici olmaktan çok uzaktırlar. Bu noktada yine tıpkı kumarda olduğu gibi iş dönüp dolaşıp talih, kısmet gibi kavramlara varmaktadır. Nitekim Yargıtay da 2006 yılında verdiği kararında

---

7 Rahime Erbaş, Begüm Tokgöz, "Bahis Oyunları ve Ceza Hukuku Sorumluluğu", Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler – C: I – II, Ankara, 2020, Editörler. ***İzzet Özgenç***-Cumhur Şahin-Faruk Turhan, 1. Bası, s. 1755.

8 Beşir Babayiğit, "Kumar Oynama ve Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Fiilleri", *TAAD*, Ankara, 2018, Yıl. 9, S. 34, s. 284, (s. 283-315).

9 http://tdk.gov.tr (Erişim: 17.06.2021)

10 Süheyl Donay, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Beta Yayınevi, İstanbul, 2007, s. 331.

11 Yargıtay 2. CD, E. 2010/ 23408, K. 2012/13462, T. 10.05.2012, www.kazanci.com (E. T.: 25.05.2021).

kumarın temel özelliklerinden biri olarak kazancın talihe bağlı olması hususuna vurgu yapmış ve sanığın kahvehanesinde şans ve talihe dayalı kumar niteliğinde oyun oynattığından bahisle icra edilen fiilde kazanç sağlama imkânının talihe bağlı olduğunu vurgulamıştır.[12]

Kar sağlama motivasyonunu merkeze alan bahsin, katılımcıların bilgi ve tecrübesine dayalı olması hasebiyle kazanama veya kaybetmenin tamamen şansa bağlı olduğu kumardan farklı olduğu iddiası sağlam bir bilimsel dayanaktan yoksundur.[13] Son kertede üç kavram için ortak alan "oyun" olmakta ve yine üç fiil için belirleyici rolü talih, kısmet kavramları teşkil etmektedir. Nitekim Yargıtay da 1956 tarihli çok eski bir kararında fırıldak çevirmek suretiyle oynanan oyunun, tamamen baht ve talihe bağlı oyunlardan olması hasebiyle kumar mahiyeti dikkate alınmaksızın tanzim edilen bilirkişi raporuna karşı görüşte olarak sanık hakkında beraat kararı verilmesini uygun bulmamıştır.[14]

1.3. BAHİS VE ŞANS OYUNLARINA HUKUKUN MÜDAHALE GEREKÇELERİ

İlk bölümde izah edildiği üzere kumarın bir alt başlığı olarak ve kumarın kapsamı dâhilinde değerlendirilmek suretiyle bahis ve şans oyunları hukuk düzeni tarafından belirli düzenlemelere tabi tutulmak istenmiştir. Kamu otoritelerinin söz konusu alana müdahalesinde yasadışı icra edilen bahis ve şans oyunlarının, günümüz itibariyle çok yüksek paraların döndüğü bir ekonomik yapı teşkil etmesi ana motivasyon kaynağıdır. Türkiye'de yaş aralığı 18 ile 50 arasında olan 5 milyon kişinin yılda 50 milyar TL'lik bahis oynadığı ifade edilmektedir.[15]

Bahis ve şans oyunlarına hukukun müdahale gerekçelerinden ilki bu fiilleri icra etme noktasında hem düzenleyen hem de katılanların eylemlerinin ahlaka ayrı olmasıdır. Bu hususa ilişkin olarak bazı görüşler daha da ileri giderek kumar ile mücadelenin bir ülke meselesi olduğunu ve bu kapsamda atılması gereken hukuki adımların zaru-

---

12 Yargıtay 2. CD, E. 2006/7050, K. 2006/15699, T. 02.10.2006, www.kazanci.com (E. T.: 25.05.2021).

13 Ersan Şen, "Kumar, Bahis ve Şans Oyunları Oynatma Suçu", Yorumluyorum-16, Ankara, 2017, Seçkin Yayınevi, s. 192.

14 Yargıtay 2. CD, E. 1954/19224, K. 1954/8778, T. 30.11.1954, www.kazanci.com (E. T.: 26.05.2021).

15 Suat Çalışkan, Ali Gürel, Yasadışı Bahis ve Kumar Suçları, 1. Bası, Aristo Yayıncılık, İstanbul, 2019, s. 19.

retine işaret etmişlerdir.[16] Bugüne gelindiğinde bahis ve şans oyunlarının kumar başlığı altında olduğu unutulmadan bahse konu değerlendirme ekseninde kanun koyucuların ahlaka aykırılık ve kumarla mücadelenin memleket meselesi olduğu motivasyonun hareketle düzenlemeler yaptığı yorumunda bulunulabilir.

Bahis ve şans oyunları için ülkemiz adına yukarıda ifade edilen şekli ile değerlendirilme yapılırken 20. yüzyıla gelindiğinde dünya genelinde farklı hukuk sistemleri bahis ve şans oyunlarını artık ahlaka aykırı değil farklı bir eğlence türü olarak görmeye başlamıştır.[17] Zira sanayi devrimi inkişaf etmiş, insanlar köylerden kentlere göç etmiş ve artık kalabalık şehir hayatları hüküm sürer olmuştur. Bu sebepten ötürü bilhassa günümüz için bahis ve şans oyunlarına hukuki müdahale gerekçesi olarak ahlaka aykırılık kavramı ağırlığını yitirmiştir.

Bahis ve şans oyunlarının hukuk düzeni tarafından müdahaleye maruz kalması hususunda ahlaka aykırılık motivasyonunun zamanla geçerliliğini kaybetmesi ile birlikte artık daha somut, pozitif gerekçeler meydana gelmeye başlamıştır. Bunların en önemlilerinden biri kamu otoritesinin sağlanması gayesidir.

Günümüze gelindiğinde artık tartışmanın ana noktasını bahis ve şans oyunlarına dair yasal düzenlemeler ve bahse konu oyunların kamu otoritesinin izni dışında icrasının yol açabileceği zararların engellenmesi oluşturmaktadır.[18]

Bu noktada bahis ve şans oyunlarına dair TCK 228. maddesinin tekrar hatırlanmasında fayda vardır. Zira Kumar Oynanması için Yer ve İmkân Sağlama suçu "Genel Ahlaka Karşı Suçlar" başlıklı yedinci bölümde ele alınmış fakat 228. maddenin gerekçesinde *bu suça ilişkin düzenlemede, kumarın sosyal bakımdan ortaya koyduğu büyük tehlike ve doğurması olası facialar göz önüne alınmıştır* ifadesine yer verilerek, ilgili suçun meydana getirdiği toplumsal zararlılığa vurgu yapılmıştır.[19]

---

16 Feyzi Necmettin Feyzioğlu, "Cezai ve Hukuki Cepheleriyle Kumar ve Bahis", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1958, Ahmet Esat ARBÜK'e Armağan, S. 124, s. 130.

17 Jim Orford, "Gambling in Britain: The Application Of Restraint Erosion Theory", Society For The Study Of Addiction, Northampton, 2012, Vol. 107, Iss. 12, s. 2083.

18 Şahin, Kılıç, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", 1658.

19 Şahin, Kılıç, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", 1659.

Bahis, şans oyunu, kumar gibi oyunların TCK 228. madde gerekçesinde ifade edilen şekliyle sebep olduğu toplumsal zararların önlenmesi için kamu otoriteleri ilgili oyunları kendi kontrollerine alarak kanuni düzenlemeler yapmak istemişlerdir. Böylelikle söz konusu oyunlar kanunların izin verdiği hallerde sorunsuzca icara edilirken kanun kapsamı dışında kalan durumlar yasa dışı hale gelecektir. Bu durum icra edilen fiilin yasal veya yasa dışı olmasını kamu otoritesinin iradesine bırakarak adeta kamu düzeninin tesisinin sağlanmasına aracılık edecektir.

Bahis ve şans oyunları zaman içerisinde bilhassa internetin öncülük etmesiyle oldukça büyük bir pazar haline gelirken bu durum organize suç örgütleri için de önemli bir alan haline gelmiştir. Organize suç örgütleri yasa dışı bahis operatörleri ile bu alanı kullanmaya başlamıştır. Çok geniş bir çalışma ekibi kuran organize suç örgütleri bahis ve şans oyunları icra edilmesi için oluşturulan sistemlerin işleyişini devamlı ve süreklilik arz edecek şekilde sağlamaya başlamışlardır.

Organize suç örgütlerinin bahis ve şans oyunlarına olan ilgisi somut araştırma verileri ile de ortaya konmuştur. Amerika Birleşik Devletleri'nde yürütülen bir araştırma da ülkede mevcut olan yasa dışı bahis ve şans oyunu internet sitelerinin pek çoğunun çalışma hususunda lisanslarını Kosta Rika'dan aldıkları tespit olunmuştur. Yine Europol'un araştırmaları da göstermektedir ki Amerika Birleşik Devletleri'ne benzer bir durum Avrupa ülkeleri için de geçerlidir.[20]

İlgili araştırmalar da göstermektedir ki; organize suç örgütleri bahis ve şans oyumlarına bilhassa operatörler aracılığı ile dâhil olmakta, gerektiğinde gerekli yasal izinleri ise kanunu adeta arkadan dolanarak temin edebilmektedir.

Bahis ve şans oyunları yasa dışı paranın aklanması noktasında da büyük paya sahiptir. Yapılan bazı çalışmalar göstermektedir ki; organize suç örgütleri yasa dışı yollardan elde ettikleri gelirin neredeyse %10'luk kısmını bahis ve şans oyunları vasıtasıyla aklamaktadır.[21]

---

20 Leighton Vaughan Williams, Donald Siegel, The Oxford Handbook of the Economics of Gambling, Oxford University Press, Oxford, 2013, s. 13. Ayrıca bahse konu araştırma göstermektedir ki Amerika Birleşik Devletleri'nde pek çok organize suç örgütü bahis ve şans oyunları ile ilgili faaliyet yürütmekte ve çok ciddi gelirler temin etmektedir.

21 5th OECD Task Force for Countering Illicit Trade, "Free For All Zone- Free Trade

Bu noktada ifade etmek gerekir ki yasa dışı paranın bahis ve şans oyunları yoluyla aklanması gayretinin üç temel motivasyonu bulunmaktadır. Bunlardan ilki; bahis ve şans oyunlarının çok büyük meblağlarda paranın işlem görmesine ve nakit akışına olanak sağlamasıdır. İkincisi, bahis ve şans oyunlarının karmaşık işlemlere imkân tanıyarak paranın izinin kaybolmasına imkân sağlamasıdır. Sonuncusu ise; bahis ve şans oyunlarının vergisiz gelir ve kazanca imkân tanımasıdır.[22]

2012 yılı verileri ekseninde dünya genelinde 2.927 internet sitesi çevrimiçi platformlar aracılığı ile bahis ve şans oyunu oynanmasına imkân tanıyorken, bahse konu internet sitelerine 311 farklı ödeme yöntemi ile ödeme yapılabilmesi mümkündür. 311 ödeme yöntemi arasında ise kredi kartları, çek kullanımı, mobil cihazlar üzerinden yapılan ödemeler ve şahıslar arası para transferi en çok tercih edilen yöntemlerdi.[23]

Sayısal verilere dayanan ilgili çalışmalar göstermektedir ki; bahis ve şans oyunları yasa dışı paranın aklanması hususunda oldukça büyük öneme haizdir. Bu durumun önüne geçmek isteyen ülkelerde haliyle bahse konu fiilleri ceza-i yaptırım ile önlemeye çalışma gayreti içerisindedir.

Bahis ve şans oyunlarının oynanması hemen herkesin tahmin edebileceği üzere bireysel ve toplumsal alanda da oldukça derin izler bırakmaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde ilgili kavramlar tanımlanırken vurgulandığı üzere bahis ve şans oyunları nihayetinde kazanma veya kaybetme ile neticelenmektedir. İki uç noktayı teşkil eden söz konusu durum bireysel ve toplumsal manada da iki uç nokta üzerinden zihinsel kaymalara sebep olmakta ve adeta bireyin dolaylı olarak da topumun dengesini sarsmaktadır.

Bireysel anlamda bahis ve şans oyunlarına karşı duyulan kişisel tutku, bunun alışkanlık haline gelmesi, kaybetme durumunda yaşanılan psikolojik ve maddi çöküntü bireyleri ve aileleri doğrudan et-

---

& Special Economic Zones (FTZ & SEZ) International Online Betting Operators & Gambling", http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/PGC/HLRF/TFCIT/RD(2017)3&docLanguage=En, (20.06.2021)

22 Ingo Fiiedler, "Online Gambling as a Game Changer to Money Laundering", *SSRN Electronic Journal,* 2013, s. 82.

23 Ingo Fiiedler, "Online Gambling as a Game Changer to Money Laundering", s. 83.

kilemektedir. Bu durum bireysel ve sosyal anlamda karşı konulamaz olumsuzluklara yol açmaktadır.

Bahis ve şans oyunlarının bireysel ve toplumsal yaşam olduğu kadar ekonomik yaşama da tesirleri vardır. Ekonomik olarak ilk etapta ön plana çıkan başlıklar; vergi kayıpları, ekonomi piyasasında anlam verilemeyen ve ani gelişen büyümeler, organize suç örgütlerinin ekonomik olarak desteklenmesi ve ilgili oyunlarla mücadele için harcanan emek ve zaman olarak sıralanabilir.[24]

Bu noktada belirtmek gerekir ki bahis ve şans oyunlarının bireysel, sosyal ve ekonomik tesirine yönelik yapılan akademik ve bilimsel çalışmaların azlığı sebebiyle sayısal veriler paylaşılamasa da bahis ve şans oyunlarının bahse konu alanlarda yol açtığı büyük çöküntü hemen herkesin malumudur. Bu sebepten ötürü bahis ve şans oyunlarının ceza hukuku açısından sorumluluk doğurması noktasında yasa koyuculara ve uygulayıcılara sosyal ve ekonomik alamda yaşanan bu çöküntü yaşsal düzenlemeler yapmak ve ceza-i yaptırımlar öngörmek konusunda önemli bir motivasyon kaynağı teşkil etmektedir.

2. BAHİS VE ŞANS OYUNLARININ SUÇ SİSTEMATİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ VE SİSTEMATİK İNCELEMEDE SORUNLU NOKTALAR

2.1. BAHİS VE ŞANS OYUNLARININ SUÇ SİSTEMATİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Mevzuatımızda bahis ve şans oyunlarına dair üç kanuni düzenleme olduğu çalışmanın öz bölümde aktarılmıştı. Bunlardan ilki bahis ve şans oyunlarını kanuni bir zemine oturtmayı gaye edinmiş olan 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun'dur ki, ilgili kanun ile asıl amaçlanan bahis ve şans oyunlarının ihale usulü ile özel hukuk tüzel kişilerince icra edilmesidir.[25]

---

24 Sacit Yılmaz, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler – C: I – II, Ankara, 2020, Editörler. İzzet Özgenç-Cumhur Şahin-Faruk Turhan, 1. Bası, s. 1776.

25 Yılmaz, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", s.1778.

İkinci kanuni düzenleme, 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'dur. Bahse konu kanun 5. maddesi ile yasa dışı bahis için bazı ceza-i müeyyideler öngörmüştür. Söz konusu cezalar kanunun tanıdığı yetki dışında bahis oynatanlar için öngörülmüştür ve bu haller şöyle sıralanabilir, oyun için imkân sağlayanlar; yurt dışında oynanan spor müsabakalarına internet üzerinden Türkiye'den bahis oynanmasına imkân sağlayanlar; yasa dışı bahisle bağlantılı para nakline aracılık edenler; reklam vermek suretiyle yasa dışı bahsi teşvik edenler için cezalandırma öngörülmüştür.[26]

7258 sayılı Kanun ile korunan hukuki değer tıpkı kumar oynanması için yer ve imkân sağlama fiilleri için gözetilen hukuki yarara benzerdir. Buradaki hukuki yarar tıpkı kumarda olduğu gibi kişinin kolayca ve hızlıca para kazanma arzusunun tetiklenmesini önlemek ayrıca çalışmadan para kazanma fikrinden uzaklaştırmaktır.[27]

Bahis ve şans oyunları bağlamında suç teşkil eden eylemlerin faili herkes olabilirken Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen pek çok suça benzer şekilde mağdur tüm toplumdur. İlgili suçun icra edilmesiyle, toplumu teşkil eden ve huzur, sükûnet içinde bu toplumda yaşama hakkına sahip olan tüm bireyler mağdur edilmektedir.[28]

Suçun maddi unsurları noktasında 7258 sayılı Kanun'un 5. maddesi dört farklı eylem tipi için düzenleme yapılması cihetine gitmiştir. Bunlardan ilki kanunun verdiği yetkiye dayalı olmaksızın spor müsabakaları temelli bahis veya şans oyunlarını oynatanlar için ceza sorumluluğuna ilişkindir. Bahse konu oynatma fiilinin icrası durumunda kanun 3 yıldan 5 yıla hapis ve on bin güne kadar adli para cezası öngörmektedir.

7258 sayılı Kanun'un 5. maddesi ikinci olarak; internet vasıtasıyla yahut sair suretle erişim sağlayarak, yurt dışında oynatılan spor müsabakalarına bahis ya da şans oyunu oynatılması fiili için cezai-i mü-

---

26 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 5. madde

27 Doğan Soyaslan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 13. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020, s. 554.

28 İzzet Özgenç, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 16. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020, s. 210.

eyyide öngörmüştür. İlk bent ile ifade edilen fiile karşılık öngörülen cezadan daha ağır bir yaptırım ikinci bentteki bahse konu fiil için öngörülmüştür. Söz konusu eylem için 4 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası istenmektedir.

7258 sayılı Kanun'un 5. maddesi üçüncü olarak; bahis veya şans oyunları çerçevesinde para nakline aracılık eden kişiler hakkında 3 yıldan 5 yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası öngörmüştür.

7258 sayılı Kanun'un 5. maddesi son olarak; yasa dışı bahis veya şans oyunlarını teşvik edenler, bu gaye ile reklam verenler için ceza-i müeyyide öngörmüştür. Söz konusu yaptırım 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezası olarak yer almıştır.

İzah edilen söz konusu dört maddi unsura ilaveten bahse konu kanun d bendi ile tıpkı TCK madde 228 gibi yasa dışı bahis ve şans oyunu oynayan kişiler için mülki amirlere idari para cezası tatbik etme hususunda yetki tanımaktadır.

Suçun manevi unsuru noktasında ifade etmek gerekir ki bu suç ancak kasten işlenebilir, taksirle işlenmesi söz konusu olamaz. Ayrıca söz konusu suç için genel kasıt yeterli görülmemiştir zira yer ve imkân sağlanması eylemlerinin bahis ve şans oyunlarının icrasına yönelik olması gerekmektedir. Bu durum tipik manevi unsurun özel kast olduğuna işaret etmektedir.[29]

İrdelenen suç açısında hukuka uygunluk nedenleri başlığına gelindiğinde karşımıza kanun hükmünü yerine getirme durumu çıkmaktadır. Bu noktada TCK madde 24'ün ilk fıkrası önem arz eder. Zira ilgili suç açısından kanun hükmünü yerine getiren kişi, işin esasında görevini ifa etmektedir.[30] Bu noktada hemen ifade etmek gerekir ki 5738 sayılı Kanun ekseninde gerekli prosedürler takip edilerek bahis ve şans oyunu oynatılmasına dair ilgili yasal izin alınmışsa söz konusu fiiller suç teşkil etmeyecektir.

---

29 Hakan Karakehya, "Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, İstanbul, 2013, C. 19, S. 2, s. 709.

30 Mehmet Emin Artuk, Ahmet Gökçen, Caner Yenidünya, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 8. Bası, Adalet Yayıncılık, Ankara, 2014, s. 394.

Suç sistematiği açısından inceleme de suçun özel görünüş şekilleri başlığında iştirak hususunda özel bir durum gözükmemektedir. İlgili suç iştirak halinde işlenebilir.

Bu suç neticesi harekete bitişik bir suçtur zira bahis ve şans oyunu oynanması ile suç sübuta ermektedir. Yahut bahis ve şans oyunu oynanması için yer ve imkân sağlaması ile de suç tamamlanmış olacaktır.[31]

Zincirleme suça gelindiğinde bahis ve şans oyunları bağlamında uygulama da önemli bir hatanın yapıldığı fark edilmektedir. Şöyle ki; 7258 sayılı Kanun'un 5. maddesinde tanımı yapılan suçun mağduru tüm toplumdur.[32] Ancak bahis ve şans oyunu oynayan bireyler bizatihi suçun konusunu teşkil etmektedirler. Bu sebepten ötürü kumar oynayan kişi sayısınca suç oluşmaz ve kişi sayısı baz alınarak zincirleme suç hükümleri uygulanması hatalı olmaktadır.[33]

Zincirleme suçun isabetlice değerlendirilmesi noktasında Yargıtay 19. Ceza Dairesi'nin 2019 tarihli bir kararı önemli vurgular içermektedir. Yüksek Mahkeme, 7258 sayılı Kanun'un 5. maddesinde tanımlanan suçun mağdurunun toplum olması hasebiyle UYAP ortamında yapılan araştırmada, benzer eylem nedeniyle sanık hakkında, Batman 2. Asliye Ceza Mahkemesi nezdinde de dosya olduğundan bahisle anılan dosyanın incelenip şayet imkân varsa birleştirilerek, her iki eylemin aynı tarihte ve aynı mağdura yönelik olduğu da gözetilerek tek suç oluşturup oluşturmadığı yönünden değerlendirme yapılması zaruretine vurgu yapmıştır.[34]

Özel norm genel norm ilişkisi açısında ise TCM madde 228 ile 7258 sayılı Kanun'un 5. maddesi irdelenmelidir. Bu noktada 7258 sayılı Kanun özel norm niteliği arz etmekte ve öncelikle uygulama alanı bulmaktadır.

---

31 Karakehya, "Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu", s. 709.

32 Veli Özer Özbek, Nihat Kanbur, Pınar Bacaksız, Koray Doğan, İlker Tepe, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara, 2020, s. 334.

33 Yılmaz, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", s.1780.

34 Yargıtay 19. CD, E. 2019/59, K. 2019/1059, T. 29.01.2019, www.kazanci.com (E. T.: 26.06.2021).

2.2. BAHİS VE ŞANS OYUNLARININ SİSTEMATİK İNCELEMESİNDE MADDİ UNSURA DAİR SORUNLU NOKTALAR

Bahis ve şans oyunları bağlamında ceza hukuku sorumluluğuna dair sistematik inceleme bir önceki bölümde yapılmıştır. İnceleme başlıklarından suçun maddi unsurları başlığı oldukça büyük öneme haizdir. Zira uygulamada ilgili suçun icrası maddi unsurlar başlığı altında izah edildiği üzere farklı şekillerde olmaktadır. 7258 sayılı Kanun, bahis ve şans oyunlarının dört farklı şekilde icrasını öngörmüş ve her bir durum için farklı ceza-i müeyyideler getirmiştir. İşte tamda bu noktada yani bahis ve şans oyunlarının dört farklı şekilde yaptırıma tabi tutulması hususunda uygulamada bazı sorunlu noktalar doğmaktadır. Söz konusu sorunlu noktalar çalışmanın bu bölümünde mümkün mertebe Yüksek Mahkeme kararları ekseninde irdelenmeye çalışılacaktır.

7258 sayılı Kanun'un a bendi bahis ve şans oyunları için kanunun verdiği yetkiye dayalı olmaksızın spor müsabakaları temelli bahis veya şans oyunlarını oynatanların cezalandırılmasının öngörmüştür. Bu nokta suçun tespiti hususu büyük önem arz etmektedir. İlgili suçun tespiti gayesiyle işyerlerine girilmesi, bilgisayarlar üzerinde arama yapılası hususlarında mutlak suretle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun arama ve el koymaya dair hükümleri aynen tatbik edilmelidir.[35]

Bahse konu hususa ilişkin Yargıtay güncel denilebilecek 2018 tarihli bir kararında hâkim kararı olmaksızın işyerinden ele geçirilen bir bilgisayar üzerinde yine hâkim kararı olmaksızın inceleme yapılması ve inceleme neticesinde düzenlenen raporu hukuka aykırı delil olarak nitelendirmiş, bu sebepten ötürü ilgili mahkûmiyet kararını bozarak sanık hakkında beraat kararı verilmesi gerektiği hususuna hükmetmiştir.[36]

7258 sayılı Kanun'un b bendi internet vasıtasıyla yahut sair suretle erişim sağlayarak, yurt dışında oynatılan spor müsabakalarına bahis ya da şans oyunu oynatılması fiili için yaptırım getirmektedir. Bu noktada da yine uygulamada bazı tartışmaları hususlar mevcuttur. İlgili suç isnadıyla yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda şüpheli ya-

35 Yılmaz, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", s.1779.
36 Yargıtay 18. CD, E. 2016/4999, K. 2018/12458, T. 27.11.2018, www.kazanci.com (E. T.: 02.07.2021).

hut sanığın internet veya başkaca vasıtalarla yurt dışında faaliyet gösteren bahis ve şans oyunu platformlarına erişim sağlayıp sağlamadığı açıkça belirlenmelidir. Ayrıca erişime dair bahse konu tespitin bilirkişi raporuyla da sabit olması gerekmektedir.

Yargıtay 19. Ceza Dairesi yine güncel denilebilecek 2019 tarihli bir kararında sanığın iş yerinden temin edilerek adli emanete alınan bilgisayar sabit diski üzerinde uzman bir bilirkişiye inceleme yaptırılarak, sanığın 7258 sayılı Kanun'a aykırı bir şekilde bahis oynattığı kabul edilen site yahut sitelerin yurtdışı kaynaklı olup olmadığının, duraksamaya yer bırakmayacak şekilde tespiti ile sanığın hukuki durumunun buna göre tayin ve takdiri yerine, eksik soruşturma ile yazılı şekilde karar verilmesini hukuka aykırı bulmuştur.[37]

7258 sayılı Kanun'un c bendi bahis veya şans oyunları çerçevesinde para nakline aracılık eden kişiler hakkında adli hapis cezası tatbikine dairdir. Bu noktada para nakli terimi dikkatle irdelenmeli ve geniş değerlendirilmelidir. Banka hesaplarının kullanılmasından tutunda tıpkı uyuşturucu madde ticaretinde rol alan torbacılar misali bahis ve şans oyunlarında kazanılan paraları sahiplerine elden teslim edenlerde bu kapsamda değerlendirilmelidir.[38]

7258 sayılı Kanun'un ç bendi yasa dışı bahis veya şans oyunlarını teşvik edenler ile bu gaye ile reklam verenler için hapis ve adli para cezası getiren bir hüküm ihtiva etmektedir. Ancak ilgili bent hangi reklamların bu kapsamda değerlendirileceğine yer vermemiştir.

Yazılı, sosyal ve görsel basında, billboardlarda yahut sair suretlerde yapılan ve herhangi bir bireyi bahis ve şans oyununa teşvik eden her türden reklam 7258 sayılı Kanun'un ç bendi kapsamında değerlendirilmelidir.[39]

2.3. BAHİS VE ŞANS OYUNLARININ SİSTEMATİK İNCELEMESİNDE HATANIN TEZAHÜR HALLERİ

Bahis ve şans oyunlarına dair suç sistematiği açısından irdeleme yapıldığında görüldüğü üzere "kanunun verdiği yetkiye dayalı ol-

37 Yargıtay 19. CD, E. 2016/1708, K. 2019/5150, T. 04.03.2019, www.kazanci.com (E. T.: 03.07.2021).
38 Yılmaz, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", s.1778.
39 Yılmaz, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", s.1778.

maksızın" ibaresi mevzuatta yer almaktadır. Söz konusu ifade, ilgili suça dair hata hükümlerinin değerlendirilmesinde farklı yorumlamalara sebebiyet vermektedir.

Temel bir misal üzerinden hareket edilerek hata konusu irdelenecek olursa; kanuni olarak ehil bir kurumdan ilgili izinleri aldığı inancıyla hareket eden ancak işin esasında kanuni olarak yetkisi bulunmayan bir kurumdan izin almış kişinin durumunun hata hükümleri bağlamında değerlendirilmesi kendi içinde özellik arz etmektedir. Bu noktada kanuni olarak zaruri iznin alınması hususu tipikliğin bir unsuru kabul edilirse şayet failin bahis ve şans oyunlarına dair hatası, suçun maddi unsurlarına dair bir hata özelliği taşıyacak ve bu durum failinin kastının kalkması şeklinde kabul görecektir.[40] Zira kişi alınması gereken kanuni izinleri yetkili makamlardan aldığı inancı ile hareket etmiş olacaktır.

Kanuni izin alınmaksızın bahis ve şans oyunlarına katılma fiili ise kendi içinde ayrı bir özel nitelik taşımaktadır. Zira kanuni izin alınmaksızın düzenlenen bahis ve şans oyununa katılan kişinin eylemi bir kabahat niteliği taşımaktadır. Kabahatler Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca, TCK'nın kabahate ilişkin hükümleri uygulama alanı bulacaktır.[41] Tüm bu süreç neticesinden tanzim olunacak idari para cezalarına dair itirazda ise görevli yargı merci adli yargı olacaktır. Benzer bir durum Uyuşmazlık Mahkemesi önüne gelmiş ve Yüksek Mahkeme incelediği uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğundan bahisle adli yargı mercilerinin görevli olduğuna hükmetmiştir.[42]

Hata başlığı altında son olarak incelenmesi gereken husus suçun icra edildiği yere ilişkin olarak hataya düşülmesi konusudur. Bu noktada uygulamada zaman zaman karşılaşılan durum şu şekilde olmaktadır: Fail işlediği suçun tam manasında bilincindedir, suçun işlediği yerinde farkındadır ancak o yerin hukuki statüsünde hataya düşmek-

40 Urs Kindhauser, Eric Hilgendorf, Strafgesetzbuch Lehr-und Praxis Kommentar, 8. Auflage, Nomos Kommentar, Müncer, 2019, s. 284.

41 Şahin, Kılıç, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", 1650.

42 Uyuşmazlık Mahkemesi, E. 2018/ 85, K. 2018/ 647, T. 22.10.2018, www.kazanci.com (E. T.: 23.06.2021).

tedir. Söz konusu durum ceza yasalarının yer bakımından uygulanması noktasında da önem arz etmektedir. Söz gelimi kişi Türk karasularında yer almasına rağmen karasularının hukuki niteliği noktasında hataya düşmüş olabilir. Bahse konu hata kişinin bilgisizliğinden kaynaklanabilir. Bu şekliyle yapılan hatanın haksızlık yanılgısı çerçevesinde değerlendirilmesi gerekecektir.[43] İşte bu noktada kişinin kusurunun yokluğu dolayısıyla cezai-i müeyyideden kurtulması söz konusu olmayacaktır.

3. BAHİS VE ŞANS OYUNLARI BAĞLAMINDA CEZA HUKUKU SORUMLULUĞUNA DAİR TARTIŞMALI HUSUSLAR

3.1. BAHİS VE ŞANS OYUNLARINDA CEZALANDIRILABİLİRLİK TARTIŞMASI

1926 tarihli Ceza Kanunu zamanından günümüze kadar ceza mevzuatımızın tarihsel sürecinde ceza hukuku teorisi ve suç öğretisi bakımından bazı problemler yaşanmaktaydı. 2004 tarihli yeni Ceza Kanunu ceza hukuku sisteminde bir dizi reformu ihtiva ediyordu. Avrupa Birliği Uyum Programı çerçevesinde yapılan çalışmalar ile sorunlar en aza indirgenmeye çalışıldı.[44] Ancak pek tabi uygulama noktasında bazı tartışmaların olması kaçınılmaz bir durumdu. Bahis ve şans oyunları da bu noktada gelişen ve yenilenen mevzuata rağmen bazı tartışmalı hususlara gebedir.

Bahis ve şans oyunlarının ilgili olduğu ekonomik pazarın büyüklüğü kamu otoritelerinin yasal düzenlemeler yapmasını kaçınılmaz kılmıştır. Söz konusu yasal mevzuat içerisinde ceza hukuku düzenlemeleri de pek tabi mevcuttur. Çalışmanın ilk bölümünde ifade edildiği üzere TCK madde 228'de bahis ve şans oyunları ele alınmıştır. Bununla birlikte bir diğer önemli yasal düzenleme ise 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Müşterek Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun olagelmektedir. Bahse konu yasal mevzua-

---

43 Şahin, Kılıç, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", 1659.

44 Adem Sözüer, "Die Reform des türkischen Strafrechts", *Zeitschrift für die Gesamte Strafrechtswissenschaft*, C. 119, S. 3, 2007, s. 717.

tın uygulaması noktasında bir dizi tartışmalar, farklı değerlendirmeler olabilmektedir.

5237 sayılı TCK'nın Genel Ahlaka Karşı Suçlar başlıklı 7. bölümünde yer alan 228. maddesinde kumar oynanması için yer ve imkân sağlama fiilleri suç olarak düzenlenmiştir.[45]

7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 5. maddesi dört bent olarak saydığı fiillerin icrası halinde adli ceza-i müeyyideler öngörmüştür. Yine aynı yasa spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli veya müşterek bahis veya şans oyunlarının oynanmasını ise kabahat olarak nitelendirmiş ve neticeten idari yaptırıma öngörmüştür.[46]

Kanun koyucu irade, kumar ile bahis ve şans oyunlarına dair birbirinden farklılık arz eden düzenlemeler yapma cihetine gitmiş ve ceza-i müeyyide olarak da farklı yaptırımlar öngörmüştür. Ancak burada dikkati celbeden husus öngörülen ceza-i müeyyidelerin birbirinden ciddi manada farklı olduğudur.[47]

Anayasa Mahkemesi bahis ve şans oyunlarında ilişkin hukuki düzenlemeye dair somut norm denetimi şeklinde önüne gelen uyuşmazlıkla ilgili olarak 23.11.2016 tarihli kararında detaylı bir incelemede bulunmuştur. İlgili başvuru; 7258 sayılı Kanun'un 5. maddesinin, kumar oynamak için yer ve imkân sağlama suçuna nazaran çok daha ağır ceza-i müeyyideler öngördüğü, düzenlenen cezanın ölçülü olmadığı ve fiil ile ceza arasında makul bir denge bulunmadığı hususlarına ilişkindir. Yüksek Mahkeme, söz konusu iki yasal düzenlemenin korumayı amaçladığı hukuki menfaatlerin farklı olduğu, kumar oynamak için yer ve imkân sağlama suçu ile korunan hukuki menfaatin; *genel ahlakın korunması, toplumun ve çocukların kumarın sosyal bakımdan ortaya koyduğu büyük tehlikeden ve doğurması olası facialardan korunması* olduğunu, buna karşın bahis ve şans oyunlarına dair düzenleme ile korunan hukuki menfaatin *devletin verdiği izin ve yetkiyle bahis ve şans oyunları düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler ile bu kişilerin gelirlerinden pay*

45 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 228. madde

46 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 5. madde

47 Şahin, Kılıç, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", 1659.

alan kamu kurum ve kuruluşlarının mali çıkarları olduğu hususunu ifade etmiştir. Korunan hukuki menfaatin farklı olduğu motivasyonundan hareketle Yüksek Mahkeme bahse konu itirazın yerinde olmadığı, ilgili yasal düzenlemelerin kanun koyucu iradenin yetkisinde olduğu ve Anayasa'ya aykırılık barındırmadığına hükmetmiştir.[48]

Yukarıda izah edilen gerekçelerden de anlaşılacağı üzere Anayasa Mahkemesi, kumar ile bahis ve şans oyunlarına dair kavramsal bir ayrıma gitmemiş ancak korunan hukuki menfaatin farklı olduğundan bahisle kumar ile bahis ve şans oyunlarını ayırmıştır. Zira bahis ve şans oyunlarına dair ceza-i düzenlemelerde kamunun ekonomik çıkarlarının korunması ön plana çıkmaktadır.

Gerek ilgili Yüksek Mahkeme kararı olsun gerekse de bahis ve şans oyunlarına yasal mevzuatlarda yer vermesi olsun göstermektedir ki söz konusu suçun ceza-i müeyyideye tabi tutulması noktasında yasama ve yargı organlarında tereddüt bulunmamaktadır. Sadece korunan hukuki menfaatin cezalandırılabilirlik noktasında dikkatle göz önünde bulundurulması büyük öneme haizdir.

3.2. "KANUNUN VERDİĞİ YETKİYE DAYALI OLMAKSIZIN" İFADESİNİN SUÇ TEORİSİ BAKIMINDAN TARTIŞILMASI

1959 tarih ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 5. maddesi bahis ve şans oyunlarına dair temel bir ayrıma gitmiştir. Bu ayrım öyle keskindir ki bir tarafı icra edilen fiili yasal çerçeve içerisinde tutmakta diğer tarafı icra edilen fiili suç tanımı içerisine yerleştirmektedir. Bahse konu keskin ayrımı niteleyen ölçüt ise bahis ve şans oyunlarının yasal izin çerçevesinde icra edilip edilmediğine ilişkindir. Bu noktada kanun metni lafzı önem kazanmakta ve *"kanunun verdiği yetkiye dayalı olmaksızın"* ibaresi ön plana çıkmaktadır.

Unutmamak gerekir ki hukuka aykırılık, tipikten ayrı olarak suçun bağımsız bir unsurunu teşkil etmektedir. Bununla birlikte kanun koyucu, bazı suç tipleri için hukuka aykırılık ifadesine suç tipinde ayrı

[48] Anayasa Mahkemesi, E. 2016/51, K. 2016/179, T. 23.11.2016, www.kazanci.com (E. T.: 24.07.2021).

olarak yer vermektedir.[49] Suç tipinde hukuka aykırılık unsurunun ayrı olarak yer alması bazen tipikliğin sübjektif unsurları bazen ise kusurluluk açısından önem arz eder.[50]

Bahis ve şans oyunları ekseninde ilgili yasal idare tarafından verilen iznin geçerliliğinin ceza-i sorumluluk açısından tesiri konusu suç teorisi açısından irdelenmesi gereken kısmıdır. İzin tipikliğin bir unsuru olarak kabul edilirse şayet, idari merciler tarafından verilen izin idare hukuku prensiplerince hukuka aykırı olsa dahi tipikliği bertaraf edecektir. Buna karşın izin hukuka uygunluk sebebi kabul edilirse şayet alınan yasal iznin idare hukuku prensipleri uyarınca hukuka uygun olması gerekliliği ortaya çıkacaktır.[51]

Yasal idari makamlar tarafından bahis ve şans oyunlarına dair verilmesi gerekli olan iznin verilmemiş olmasının suç tipinde şart olarak arandığı hallerde ise söz konusu iznin tipiklik kapsamında mı yoksa hukuka aykırılık kapsamında mı değerlendirileceği hususu tartışmalıdır. Bu noktada dikkat edilmesi gerek husus; suç tipine sebep olan fiilin gerekli yasal izin olmaksızın icra edildiğinde tek başına cezalandırılabilir bir haksızlık teşkil edip etmediğidir. Bu kapsamda şayet kanunda "*gerekli iznin alınmadığı"* ifadesinin bulunmadığı hallerde de fiil cezalandırılabilir bir haksızlığa vücut veriyorsa bu noktadaki izin, bir hukuka uygunluk nedeni teşkil eder. Şayet cezalandırma özel bir iznin olmamasına özgülenmiş vaziyette ise buradaki izin, tipikliğin bir unsurunu teşkil eder.[52]

Zikredilen açıklamalar ekseninde bahis ve şans oyunlarının gerekli izin alınmaksızın icra edilmesi durumunda suçun yasal tanımında yer verilen iznin tipikliğe dâhil olduğu anlaşılmaktadır.[53]

Son kertede vurgu yapmak gerekir ki bahis ve şans oyunlarının yetkili idari merciler tarafından verilen izne dayanarak oynatılması,

---

49 Özgenç, a.g.e., s. 312.

50 Neslihan Göktürk, "Suçun Yasal Tanımında Yer Alan Hukuka Aykırılık İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* Malatya, 2016, C.7, S. 1, s. 408.

51 Göktürk, "Suçun Yasal Tanımında Yer Alan Hukuka Aykırılık İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon", s. 444.

52 Göktürk, "Suçun Yasal Tanımında Yer Alan Hukuka Aykırılık İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon", s. 445.

53 Şahin, Kılıç, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", 1661.

söz konusu oyunun niteliğinde bir değişikliğe sebep olmamaktadır. Bahse konu yasal izin bahis ve şans oyunlarından elde edilen kazancı meşru kılmamakta, yalnızca yasal yoldan elde edilen kazanç haline getirmektedir.[54]

3.3. SAİR TARTIŞMALI HUSUSLAR

Yasa dışı icra edilen bahis ve şans oyunlarının gerek bireyler gerek toplum gerekse de ülkelerin ekonomilerine olan etkileri oldukça fazladır. İş bu sebepten ötürü kamu otoriteleri bahis ve şans oyunlarının yasa dışı şekilde icrasının önüne geçebilmek gayesi ile farklı hukuki adımlar atmaktadırlar. Söz konusu düzenlemeler bireyin özgürlüğü, güveni gibi temel anayasal haklarına kimi zaman gereğinden fazlaca müdahale içermektedir.

Bahis ve şans oyunlarına dair tartışmalı hususların incelendiği bu bölümde bilhassa son dönemde geniş uygulama alını bulan Kanun Hükmünde Kararnameler'den de bahsetmek gerekir. Zira 25/08/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'da bahis ve şans oyunlarına dair önemli bir düzenleme yapılması cihetine gidilmiştir. İlgili KHK ile bahis ve şans oyunlarına ilişkin getirilen bazı düzenlemeler çok ciddi tartışma konusu olmuştur.

Ülkemizde 694 sayılı KHK ile bahis ve şans oyunlarına karşı soruşturma makamlarına bazı yeni yetkiler tanınmıştır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ciddi suçların soruşturulması aşamasında imkân tanıdığı bazı özel tedbirlere ilişkin olarak aynı imkânların soruşturma makamlarına bahis ve şans oyunlarıyla mücadele için de tanınmış olması tartışmalı bir husustur. Bahse konu yetkiler taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma; iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması; gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izleme gibi çok ciddi ceza soruşturması araçlarını bahis ve şans oyunları açısından mümkün hale getirmiştir.[55]

---

54 Mahmut Koca, "Games Of Chance, Legal Systems Approach To Games Of Chance, Emerging Problems, Legal Remedies For These Problems And Turkey's Games Of Chance Policy", Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler – C: I – II, Ankara, 2020, Editörler. İzzet Özgenç-Cumhur Şahin-Faruk Turhan, 1. Bası, s. 1579.

55 Yılmaz, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", s.1782.

KHK ile soruşturma makamlarına tanınmış olan bu yeni yetkiler uygulama noktasında zaman zaman hak ihlallerine kapı aralamaktadır. Özgürlük ve güvenlik dengesi noktasında ilgili KHK ile tanınan yetkiler kullanılırken birey hak ve hürriyetlerine azami ölçüde dikkat etmek gerekmektedir. Aksi halde bahis ve şans oyunlarıyla mücadele için soruşturma makamlarına KHK ile tanınan söz konusu geniş yetkiler çok ciddi hak ihlallerine sonuç verebilecek türdendir.

SONUÇ

Bahis ve şans oyunları gelişen teknik imkânlar dâhilinde her geçen gün adeta daha da büyümektedir. Hızla gelişen bu pazarın ekonomik boyutu ise gerçekten korkutucu bir hal almaktadır. Bahis ve şans oyunlarının icrasına dair bilhassa internetin gelişimi ile yaşanan yaygınlaşmadan dolayı hukuk sistemleri açısından aşılması zor durumlar meydana gelmektedir. Bu noktada bahis ve şans oyunlarıyla mücadele gerekli etkin iç hukuk mekanizmalarının kurulması, bunların sağlıklı işleyişinin temini, denetleme mekanizmalarının eksiksiz çalışmasını ve ilgili kamu kurum kuruluşları ile iş birliği yapılması kamu otoriteleri için olmazsa olmaz bir nitelik teşkil etmeye başlamıştır.

Ülkelerin kendi iç hukuki mekanizmalarından ayrı olarak bahis ve şans oyunlarının global ölçekte de ele alınması büyük zarurettir. Yasa dışı icra edilen bahis ve şans oyunlarının uluslararası boyutu düşünüldüğünde ülkeler arası iş birliğinin önemi de oldukça fazladır.

Bahis ve şans oyunlarının ceza-i müeyyideye tabi tutulması çeşitli ceza hukuku tartışmalarını beraberinde getirmektedir. Bu noktada ilk olarak ilgili suçun tespiti hususuna büyük titizlikle yaklaşmak gerekir. Ceza-i yaptırıma giden bu yolda öncelikle suçun somut ve her türlü şüpheden uzak şekilde ortaya konulması büyük öneme haizdir. Gerek bahis ve şans oyunu oynama gerekse oynatmak olsun yahut bahis ve şans oyunu oynamak için uluslararası platformlara erişim sağlanması konusu olsun tüm bu hususların ilgili uzman bilirkişi raporlarıyla ortaya konulması ceza hukuku sorumluluğunun tespitinde en temel basamaktır.

Yine yasada yer alan bazı terimlerin yorumlanması noktasında zaman zaman geniş yorumda bulunulması zarureti ön plana çıkmaktadır. Zira bahis ve şans oyunlarıyla etkin mücadele ancak bu yolla

mümkün olmaktadır. İlgili mevzuatlarda yer alan '*para nakli*' gibi bazı terimler ancak geniş yorumlanırsa suçla etkin mücadele sağlanabilecektir. Benzer şekilde '*yasa dışı bahis veya şans oyunlarını teşvik*' terimi de geniş düşünülmeli ve her türlü özendirici eylem kanun kapsamında düşünülmelidir.

Bahis ve şans oyunlarının doğurduğu ceza-i sorumluluk ancak yukarıda izah edilen şartlar eksiksizce sağlandığında hukuka ve hakkaniyete uygun nitelik arz edecektir. Yine de tüm yasal mevzuat sağlıklı işletilse dahi unutmamak gerekir ki tarihsel süreç söz konusu suça ilişkin yapılan hukuki müdahalelerin genel manada başarısız olduğunu gözler önüne sermektedir. Zira kamu otoriteleri çeşitli hukuki düzenlemeler yapmak cihetiyle ilgili alanı kontrol altına almaya çalışsa da bu pek mümkün gözükmemektedir. Dolayısıyla çeşitli sebeplerle, bu tür oyunları yasaklayan hukuk sistemleri dışında bahis ve şans oyunlarının icra edilmesine kontrollü bir biçimde izin verilmesi yaygın manada kabul edilmektedir.

İlgili suç ile korunan hukuki menfaatler dikkate alındığında bireyler açısından bahis ve şans oyunlarının ceza hukuku bağlamında haddinden fazla sorumluluk doğurduğu değerlendirmesine ise katılmamaktayız. Zira ilgili suç ile etkin mücadele hem bireysel hem de kamusal menfaatleri koruma amacına hizmet etmektedir. Bu noktada bahis ve şans oyunlarının icrası neticesinde öngörülen ceza sorumluluğu, ilgili menfaatlerin teminine bir nevi aracılık etmektedir. Ancak sırf bireysel ve kamusal menfaatler uğruna bireyin ceza hukuku sorumluluğuna fütursuzca yaklaşılamaz. Bahis ve şans oyunlarına dair cezai sorumluluk değerlendirmesi bilhassa Yüksek Yargı kararlarında çizilen hukuki çerçeve ve mevzuat ile konulan kanuni zemin sıkı sıkıya takip edilerek işletilmelidir.

Kaynakça

Kitaplar

Artuk Mehmet Emin, Gökcen Ahmet, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 18. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019.

Artuk Mehmet Emin, Gökcen Ahmet, Yenidünya Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 8. Bası, Adalet Yayıncılık, Ankara, 2014.

Çalışkan Suat, Gürel Ali, Yasadışı Bahis ve Kumar Suçları, Aristo Yayıncılık, İstanbul, 2019.

Donay Süheyl, Türk Ceza Kanunu Şerhi, Beta Yayınevi, İstanbul, 2007.

Kindhauser Urs, Hilgendorf Eric, Strafgesetzbuch Lehr-und Praxis Kommentar, 8. Auflage, Nomos Kommentar, München, 2019.

Leighton V. Williams, Donald Siegel, The Oxford Handbook of the Economics of Gambling, Oxford University Press, Oxford, 2013.

Özbek Veli, Bacaksız Pınar, Doğan Koray, Tepe İlker, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 11. Bası, Seçkin Yayınları, Ankara, 2020.

Özgenç İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 16. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

Schönke Adolf, Schröder Horst, Lenckner Theodor, Strafgezetzhbuch Kommentar, 27. Auflage, Verlag C.H.Beck, München, 2007.

Soyaslan Doğan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 13. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020.

Makaleler

Babayiğit Beşir, "Kumar Oynama ve Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Fiilleri", *TAAD*, Ankara, 2018, Yıl 9, S. 34, s. 283-315.

Erbaş Rahime, Tokgöz Begüm, "Bahis Oyunları ve Ceza Hukuku Sorumluluğu", Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler – C: I – II, Ankara, 2020, Editörler. İzzet Özgenç-Cumhur Şahin-Faruk Turhan, 1. Bası, s. 1755-1770.

Feyzioğlu Feyzi Necmettin, "Cezai ve Hukuki Cepheleriyle Kumar ve Bahis", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1958, S. 124, Ahmet Esat ARBÜK'e Armağan, s. 130-214.

Fiiedler Ingo, "Online Gambling as a Game Changer to Money Laundering", *SSRN Electronic Journal*, 2013, s. 79-95.

Göktürk Neslihan, "Suçun Yasal Tanımında Yer Alan Hukuka Aykırılık İfadesinin İcra Ettiği Fonksiyon", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Malatya, 2016, C.7, S. 1, s. 407-450.

Karakehya Hakan, "Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, İstanbul, 2013, C. 19, S. 2, s. 699-713.

Orford Jim, "Gambling in Britain: The Application Of Restraint Erosion Theory", *Society For The Study Of Addiction*, Northampton, 2012, Vol. 107, Iss. 12, s. 2081-2107.

Sieber Ulrich, "Der Strafrechtliche Schulz des Information", *Zeitschrift für Die Gesamte Strafrechtswissenschaft*, Freiburg, 1991, C. 103, S. 3, s. 771-797.

Sözüer Adem, "Die Reform des Türkischen Strafrechts", *Zeitschrift für die Gesamte Strafrechtswissenschaft,* 2007, C. 119, S. 3, s. 717-749.

Şahin Cumhur, Kılıç Ali Şahin, "Legal Matters Related To Criminal Theory In The Context Of Criminal Liability Of Betting And Games Of Chance", Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler – C: I – II,

Ankara, 2020, Editörler. İzzet Özgenç- Cumhur Şahin-Faruk Turhan, 1. Bası, s. 1655-1675.

Şen Ersan, "Kumar, Bahis ve Şans Oyunları Oynatma Suçu", Yorumluyorum-16, Ankara, 2017, Seçkin Yayınevi, s. 183-207.

Ünver Yener, "Türk Ceza Kanunu›nun ve Ceza Kanunu Tasarısı'nın İnternet Açısından Değerlendirilmesi", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, İstanbul, 2011, C. 59, S. 1-2, s. 51-153.

Yılmaz Sacit, "Betting And Responsibility Of Criminal Law", Karşılaştırmalı Hukukta Ekonomik Suçlar Uluslararası Sempozyumu Tebliğler – C: I – II, Ankara, 2020, Editörler. *İzzet Özgenç*-Cumhur Şahin-Faruk Turhan, 1. Bası, s. 1771-1782.

Mahkeme Kararları

Anayasa Mahkemesi, E. 2016/51, K. 2016/179, T. 23.11.2016.

Uyuşmazlık Mahkemesi, E. 2018/85, K. 2018/647, T. 22.10.2018.

Yargıtay 2. CD, E. 1954/19224, K. 1954/8778, T. 30.11.1954.

Yargıtay 2. CD, E. 2006/7050, K. 2006/15699, T. 02.10.2006.

Yargıtay 2. CD, E. 2010/23408, K. 2012/13462, T. 10.05.2012.

Yargıtay 18. CD, E. 2016/4999, K. 2018/12458, T. 27.11.2018.

Yargıtay 19. CD, E. 2019/59, K. 2019/1059, T. 29.01.2019.

Yargıtay 19. CD, E. 2016/1708, K. 2019/5150, T. 04.03.2019.

Elektronik Kaynaklar

http://www.mevzuat.gov.tr (21.08.2021)

http://www.kazanci.com (02.07.2021)

http://tdk.gov.tr (16.07.2021).

http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/PGC/HLRF/TFCIT/RD(2017)3&docLanguage=En (20.06.2021)